

TANDHEELKUNDIG AVONTUUR

In het laatst van de vorige maand werd de publieke aandacht geconfronteerd met een beslissing van de gemeenteraad van Amsterdam, houdende de uitnodiging aan het college van B. en W. tot het ontwikkelen van initiatief om ook de tandheelkundige studie in de bemoeiingssfeer van de hoofdstedelijke universiteit te doen opnemen.

Gelijk uit de krantenverslagen duidelijk werd, betrof het hier de aan-neming van een motie, waarin de totstandkoming van een tandheelkun-dige vorming voor artsen in het belang van de volksgezondheid en van de universiteit nodig wordt geacht en waarbij B. en W. werden uitgenodigd deze voorziening te betrekken in het kader van de verschillende voor de uitbreiding der universiteit in overweging zijnde maatregelen.

Reeds een paar jaar tevoren had het raadslid, aan wiens verlangens de motie haar ontstaan dankte, een overeenkomstig verzoek tot het college van B. en W. gericht om ten spoedigste voorstellen in te dienen tot in-stelling van tandheelkundig onderwijs aan de gemeentelijke universiteit. Het op dit verzoek uitgebrachte praeadvies luidde echter afwijzend; B. en W. beriepen zich op de daarvoor noodzakelijke kostbare uitrusting en de vereiste wetenschappelijke staf, die niet aanwezig is. Ook de kop-peling van een dusdanige opleiding aan een te vestigen research-cen-trum voor preventieve tandheelkunde, ten einde aldaar artsen in de ge-legenheid te stellen zich tot mondarts te bekwamen, werd van verwezen-lijking uitgesloten geacht.

Dit afwijzend standpunt nu was aanleiding tot het indienen van de eerder genoemde motie, welke, tegen ontrading van diverse wethouders in, met één stem meerderheid werd aangenomen.

Deze procedure ontmoette aan de hand van een uitgebreide verslag-geving in de dagbladen weinig waardering; in de commentaren laakte men vooral het ingaan tegen de adviezen van het college van curatoren en de medische faculteit, zomede het gebruik van de politieke hefboom om tot het beoogde doel te geraken.

Geheel los van het laatste, hetwelk niet onze taak kan zijn er nader op in te gaan, menen wij goed te doen, ter wille van een juist begrip aan enkele aspecten van de zaak zelve aandacht te wijden. Wat toch is het geval?

In de gehouden beschouwingen wordt o.a. als argument aangevoerd het heersende tekort aan tandartsen, waarin men door het scheppen van bedoelde opleiding zou willen voorzien. Met name door voor artsen, die een tandheelkundige scholing ambiëren, daartoe de gelegenheid te bie-den. Dit zou derhalve neer komen op een stelsel van onderwijs dat op de behoeften van deze gegadigden zou worden afgestemd en uiteraard geheel afwijkend van de aan de Groningse en de Utrechtse universiteit bestaan-de opleiding.

Wanneer men nu de vraag stelt of het aantal artsen dat zich tot mondarts zou willen bekwamen, een dusdanige omvang heeft dat zulks een speciale opleiding zou rechtvaardigen, dan moet hierop een bevestigend antwoord uitblijven. Immers van enige aandrang is tot heden weinig gebleken. Ware het anders dan zou het in Groningen en Utrecht ongetwijfeld zijn opgevallen, al was het maar door vragen om inlichtingen aangaande studie-mogelijkheden of anderszins. Afgezien van de enkele medici, die in de loop der laatste jaren van de geboden faciliteiten hebben gebruik gemaakt, kan het aantal verzoeken om daartoe strekkende gegevens, althans voor Utrecht, op de vingers van één hand worden afgeteld.

De veronderstelling dat de hoofdstad een niet onbelangrijk aantal artsen zou herbergen, begerig naar een te scheppen gelegenheid tot de onderhavige specialistische bekwaming, is op die grond — behoudens nader bewijs — niet aannemelijk. Men mag dan ook op voorhand vast stellen dat een dusdanige inrichting met een capaciteit voor 25 artsen, zoals werd verlangd, aanzienlijk groter afmeting zou verkrijgen dan verantwoord zou zijn op grond van de reële te verwachten toeloop.

In de motivering werd aangeknoopt bij een rapport van de commissie van advies tot voorkoming van tandbederf, waarin het denkbeeld werd geopperd om het reeds genoemde research-centrum dienstbaar te maken aan de opleiding dezer artsen.

Zo gezien moet zowel de koppeling aan als de wenselijkheid van het desbetreffende instituut voor wetenschappelijk onderzoek berusten op een tekort aan inzicht aangaande beider doelstelling. Immers voor de opleiding tot mondarts hebben de belanghebbenden van node een theoretisch onderricht met daarnaast gelegenheid tot praktische oefening. In het een zomin als in het ander kan een research-centrum krachtens de aard der aldaar te verrichten werkzaamheden voorzien. Het te organiseren onderwijs stelt geheel eigen voorwaarden, die in geen enkel opzicht daarmee parallel lopen. Op die grond is het dus niet zo onverklaarbaar dat de universitaire adviescolleges zich afwijzend over dit desideratum hebben uitgesproken.

Tot zijn eenvoudigste vorm herleid kan men zeggen dat zowel de te investeren bedragen als de noodzakelijke personeelsbezetting door het te verwachten aantal gegadigden niet kan worden gerechtvaardigd. En voor wat aangaat een vermindering van het gesignaleerde tekort aan tandartsen zal het bepleite opleidingsinstituut dan ook geen noemenswaardige bijdrage kunnen leveren.

Ongeacht deze bedenkingen dient de noodzakelijkheid te worden erkend van een regeling, welke voorziet in de behoefte van artsen, die zich tot een aanvullende studie in de tandheelkunde aangetrokken gevoelen. Zowel Groningen als Utrecht zouden in hun bemoeiingen zijn tekort geschoten als men zich aldaar niet reeds had beraden om hiervoor een studieplan op te stellen. In de eerste plaats hebben de betrokken docenten er zich rekenschap van gegeven dat de theoretische kennis en manuele vaardigheid, welke de mondarts nodig heeft, een zodanige omvang moeten hebben dat met minder dan de tandheekkundige bevoegdheid niet kan worden volstaan. Dat bij de voorbereiding op het onvermijdbare

tandartsexamen de nodige tegemoetkoming wordt betracht en faciliteiten moeten worden verleend spreekt vanzelf. Niettemin is gebleken dat voor de onmisbare handvaardigheid met een studietijd van drie jaar moet worden gerekend. Het is dan ook niet in te zien hoe men in de gemeenteraad van Amsterdam meent dat de voorgestane opleiding tot mondarts in twee jaar kan worden volbracht. Zulks te meer aangezien in België, waar voor de eigenlijke tandheelkundige vorming na het kandidaats-examen in de geneeskunde met een programma van twee jaar wordt volstaan, de deskundigen algemeen tot de erkenning zijn gekomen dat voor een goede opleiding deze tijdsduur als ontoereikend moet worden beschouwd.

Resumerend kan dus worden herhaald dat een research-centrum niet geëigend is voor noch dienstbaar kan worden gemaakt aan een opleiding van artsen tot mondarts en dat het te verwachten aantal gegadigden het oprichten van een speciaal opleidingsinstituut vooralsnog niet rechtvaardigt. Daarnaast mag niet de illusie worden gewekt dat de getalsterkte der toekomstige mondartsen een tastbare bijdrage zou leveren tot „leniging” van de bestaande tandartsen, „nood”.

Om in dit tekort te voorzien zouden andere maatregelen nodig zijn, afgezien van de vraag of hiermede het doel zou kunnen worden bereikt.

In elk geval mag worden vastgesteld dat de toeloop tot de tandheelkundige studie over het geheel geen aanleiding geeft om daarnaast een afzonderlijke opleiding voor artsen opportuun te achten. Er is voor deze categorie aan de bestaande onderwijsinstellingen zeker nog ruim plaats. Het door de universitaire instanties in Amsterdam ingenomen standpunt mag derhalve met het oog op het in ons land beschikbare onderwijsapparaat, als alleszins gefundeerd worden erkend.

B.